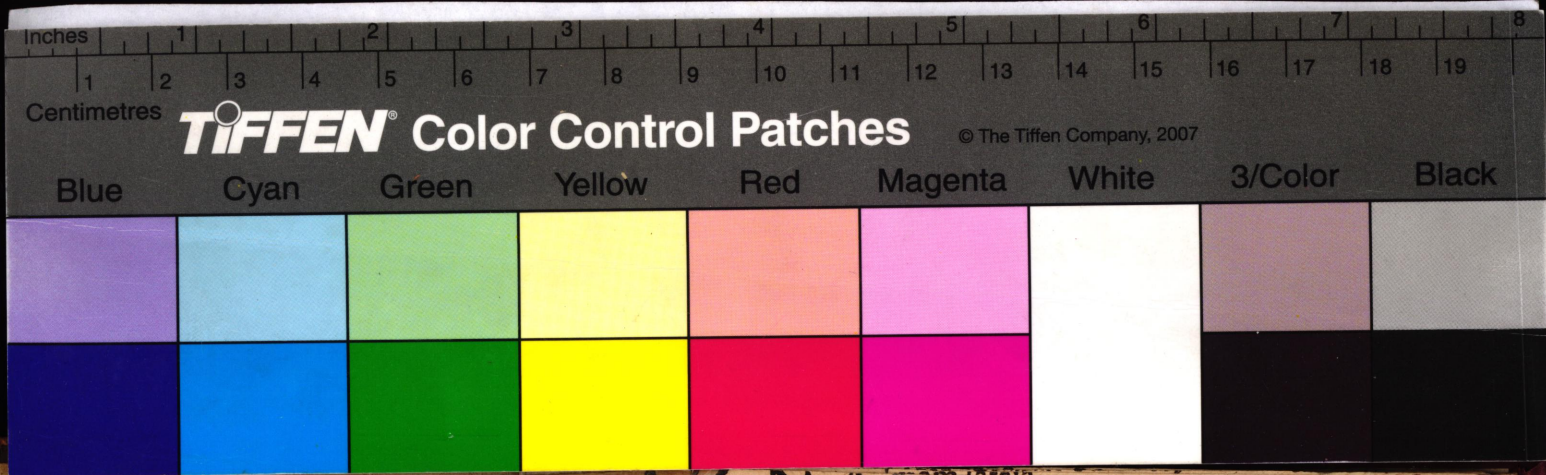

RMr. Qu.

254.

R.Mr. Qu.

254.

R
2005-2006

290

AZ NAGI SZKENDEK beknek kit Castriot Giorgi

Herczegnek hittak, Epirusnak Nagi Albanianak es
Macedonianak Vranak czudalatos ieles vitezi dolga-
iról, ket Török Czazarról, ki Görög ország veszte v-
tan, csak egiedől allotta megh az Törökök el-
lene Európában, Huniadi Iános ide-
ieben. 89

NEGIRESZE VAGION AZ SAN- dor eneknek notaiara: +

Iollehet nagi fokot boltunk, &c.

Ötödik rebenek az Notaia;

Ennyhani czudak, &c. m7

Hatodik rebenek az Notaia;

Sok czudak közzül, &c.

J. 4. 15

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

DEBRECEMBEN. Anno. XXXXVII,

A. 7. 16

290

AZ NAGI SZKENDER beknek kit Castriot Giorgi

Herczegnek hittak, Epirusnak Nagi Albanianak es
Macedonianak Vranak czudalatos ieles vitezi dolga-
iról, ket Török Czazarról, ki Görög ország vešte v-
tan, csak egiedől allotta megh az Törökök el-
lene Europaban, Huniadi Ianos ide-
ieben.

89

290

NEGIRESZE VAGION AZ SAN- dor eneknek notaiara:

- Iollehet nagi sokat soltunk, &c.
- Ötödik resenek az Notaiara:
- Ennyhani czudak, &c.
- Hatodik resenek az Notaiara:
- Sok czudak közzül, &c.

m7

J. 4. 15

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

DEBRECEMBEN. Anno. XXXXVII.

A. 7. 16

Prima pars.

I hallot Sandornal hatalmasb Kiralit,
Io szerenczeienek nem tudgiuk massat,
Az vitezlo nepnek hagia nagj peldat,
Minden erre nes maar ki biria magat.
Lonek az vtannis nagj feiedelmek,
Kik kiczinbol nagira neuekedenek,

Matodik Sandornak dolgat erczetek,
Kit Török ec hittak io Szkender Beknek.

Az mas Amurat Czazar Török orszagban.

Sok orzagot haita birodalmaban,
Asiabol kele Görögh orszagban,
Nagi hadanal vagion fü orszagaban.

Rettenetes hada az Görögekkel,
De Macedoniát az somfed földel,
Es azokban valo Herczegsegekkel,
Meegh akkor nem banta nagj ereieuel.

Vala akkor Herczegh az Epirusban,
Io Castriot Ianos Croia Varaban,
Görögh Herczegek közt nagj meltosagban,
Szep Vaifoua azzoni hasassagaban.

Serdült sep leany fiai vadnak,
Kilenczedik fia Giörgi Castriotnak,
Giörgi mikor meheben volna annianak,
Azzoni illien almat monda Vranak.

Vgi teczek egi Sarkant sültém vilagra,
Epirus orszagat el lepte hasa.
Az Török vegekben feiet niutotta,
Törököt isonion nieli kapdossa.

Tengeren nagj mezze farkat niütotta,
Kereztienek földén vtolliat tartia,

Fükep

Engem elrettente almam latata,

Erte mi iouendö Herczegh ezt monda,
Nagi szerenczes lenne az kit hordozna,
Az Törökön lenne nagj diadalma,
Az keresztieneknek erös paifa.

Panaszat feleite azzoni el hoza,
Giermeknek iob karian teczik ily czüda,
Ha czinaltak volna vgi ot egi sablia,
Az alomnak ez lon nagj bizonyaga.

El föl neuekedek minden czudallia,
Maga viselesben hogi ninczen massa,
Nagi örömmel varia ü attia annia,
Az mit az szerencze latni nem hagia.

Im Görögh orszagot Török megh bira,
Macedoniara Epirusra iuta,
Castriot sok hadban epett farada,
ü Murattal frigidöt vetne gondola.

Ra engede Czazar io kezeslegre,
Hogi minden fiait kezehös külgie,
Az keferues attia ketelen erre,
Drenapolban fiait salagban küldé

Iffiakat az pogan am megh meczette,
Ezzel fogadasat ottan megh sege,
Giörginek Szkender Bek lon törökül neue,
Anny mint, Sandor Vr, hogi minden ercze.

Deakagra Czazar üt tanitatta,
Giermek nagj sok nieluet hamar megh kapa,
Ideie ra teluen mindenben forga,
Karon nagj sok keppen vinni tanula.

Vduarban lon kedues Czazar tekinté,
Öt ezer louagnak Szanczakka teue,
Sokzor töb hadakban Czazar küldéze,
Hadakban az iffiu nagj neuét sürze,

Fü Hadnaggia Szkendert neppel valazta,
Szerenczeuel iffiu naggial ott iara,
Az hadat megh vere fok rabot hoza,
Solgia alafaiá nagjób nagjób lón,
Vendegh orfagbannis hire néue lón,
Ezert szerenczeiet cziudallia minden,
Drenapolyban tere ott ily úgie lón.
Forgodik egi Scitha mindent hy baira,
Czazar vduaraban csak egi fabliara,
Mešetelen vinni bainak akara,
Czafar nagiot igér csak ki megh vinna,
Ott feiet ra verni fenki nem mere,
Szkender Bek föl alla batron felele,
Neki csak most mohlik fakalla főre,
Azert Scitha ütét giermeknek vele.
Raita czudalkoznak hogi le vetkőzek,
Iffiuak ssep testet termetit nezek,
Az Czafar vitezi fanak kőniuezek,
Ha ily ieles termet ott sebesednek.
Tartanak az helire ki foros vala,
Egi egi rőuid kardal: Scitha el czapa,
Bal kefeuel Szkender Scithat megh kapa,
Egi czapassal niakat hamar el vaga,
Indula Czafarnak azt be mutata,
Czafar nagj fok ioual aiandekosa,
Ottan Asiaban haddal indula,
Ket Perfa Czazarhoz am ottan iuta,
Besedek nagj keuely hanniak magokat,
Czazartul ketannak úk nagj alafat,
De hogi heiaban ne keríük soldodat,
No most vduarodban ha ki bizza magat,

Scitha az
az Scithia-
beli Bainak.

V duarban ket fele
De fenki nem valek ki zőmben menne,
Vitesz Szkender Beket am hozza inte,
Fiam tied vgimond vitessegh hire,
Szkender Bek louara ottan föl üle,
Eggikkel az mesőn őbue öklele,
Kopiaia el tőrek fegiuerre kele,
Tul ezen az masik neki öklele,
Io louat terite azt altal vere,
Az első nagj főrnien azonban ere,
Fegiuerrel vitesz azt valban vgi úthe,
Hogi karostul feie esék nagj mezze,
Legh ottan Czazarhoz feieket viue,
Vduaraual Czazar fokkal úduőzle,
Vduara zegienit hogi el tőrlőtte,
Sok zep aiandekot neki ielente,
Lepek el őb Czazar haddal megh falla,
Erős varosokat vitata ronta,
Szkender Bek mindenút őtt elől forga,
Ő maga faszlokkal fokokat haghia,
Ez vtan őt Czazar visssa erebre,
Magiarra Göröggel nagj haddal külde,
Nagi diczeretessen magat visele,
Az mint lehet nem tőr kőrestien verre,
Tőrök hütit merth csak büren visele,
Szűböl kereštienül lstenet feli,
Mikor kereštienre ketelen menni,
Hogi gianos ne legien eset ielenthí,
Raita illien modgia hogi kart ne tegien,
Se Czazar hadaban se kereštienen,
Had előt felelmet es ne ielenczen,
Azert kereštienel okkal útkőszen?

A 3 It ke-

Hogi azt az kereztién kőrnül foghassa,
Keues viteziuel magat ki vaghia,
Az kereztieneknek diadalmat adgia.

Vagi ha kel útköfni rabokat fogat,
Keresztien halaltól mindent tartoztat,
Prædat nierefeget maganak nem tart,
Ezzel edesíti ű minden hadat,

Massa Czazar vtan már senki ninczen,
Az vitezlő rendnek nagi ferelmében,
Minden ű hadaban örömeft megien,
Erte sok halni mer femesökteben,
Pokol ferenczeuel attia megh hala,
Drenapolyban Szkender ezt hogi megh tuda,
Kőniuet Czazar előt ű nem mutata,
Mert ű Murat Czazart attianak hitta.

Hamar az varakban nepet boczata,
Castriot orşagat Czazar foglala,
Vaifona azzonnak egi Maiort hagia,
Pogan ez orzaghoz ily hittel iuta.
Etetessel titkon battiait vešte,
Szkender Bekkel Czazar sőmben befelle,
Minden dolgainak okat ielente,
Hogi az iffiu fiuet ezzel be kőrne.

Sőt kazdag orzagot neki igere,
Ha immar maganak ű kőlen lenne,
Czak most sok igieben ne hadna kere,
Nam semmiből nala ninczen süksege.
Az ki rokauat kőt nagi barátlagot,
Rauasul hordozzon kőrnüte horgot,
Iol erthi mind Szkender az alnoklagot,
De semmit nem mutat azért igi sollot.

Lasson

Lasson Isten ioual főlleges Vram,
Főlleged ennekem mind batiam attiam,
Czak főlleged ellien am bator hasam,
Mert vduarod nekem orşagom hasam.
Tüled Vram bizoni nagi neuen hallom,
Minden fogadasod megis solgalom,
Azert solgalatom holtigh aianlom,
Czak agi ellenfeget magam mutatom,
Ez vtan okossan ket fele nefe,
Mert hogi el veštenek efeben yeue,
Vduar neppel magat hogi ferettette,
Vrak kőst tamada nagi sok iregie,
Rea illien so kőlt tób besed kőföt,
Hogi arra keresne vduar nep keduet,
Holta vtan lenne ű Czazar heliet,
Ezen Szkender Bekre Czazar geriede,
Az Istennek gongia nagi az hiuekre,
Murat Czazar busult titkon Szkenderre,
Sok arulok miat hogi el vesesse,
Nagiob gongia miat azt el feleite,
Lőn hada czak hamar racz Giörgi Despotra,
Szkender Beket kőlde hogi vezne oda,
Vr fy az Despotot sokzor megh haita,
Vigan Drenapolyban megh hasa zalla,
Ismet ű haloiat Czazar fordita,
Sok sep aiandekkal mindent onbola,
Harczolas bai viuas iatek sok tarta,
Ha, valamelli ken Vr si meg halna,
Czazar semmi okon megh nem eithete,
Mert Isten az viteft mind megh őrise,
Minden alnoklagat vites megh erthe,
Gondola hogi esett ű is megh kesgie.

Sokan

Sokan Görögh földrei titkon onzollak,
Vele az törökre fel tamadnanak,
Köföni hiusegeket yrfi azoknak,
De gíóshetlen voltat mondgia Czazarnak.*

Azonban tanaczat igen titkollia,
Dolganak io modgiat varia keuannia,
Despot ú dolgaban Magyarhoz iuta,
Laslo Kiralt Budan kerí ne hadna.

Nem mulata kiraly mert Papa ira,
Despotot sekiben hogi ú iktassa,
Harminez öt eberen el ala falla,
Ott Huniadi Ianko Lazloul vala*

Drenapoliban Czazar niolezuan ezeren,
Szkendert elől küldé csak huf ezeren,
Mas pasauat ketten Racz orzagh feleol,
Kiraly eleiben hagia siessen.

Ellenek Huniadi csak tiz ezerrell,
Taborbol indula fú fú hufekkel,
Pafa vgi útközék mint kettes neppel,
Szkender Bek nem harczol köreftienekkel.

Reghi santh tanaczat am el indita,
Mert minden nepeuel ú hatra mafa,
Törököt Huniadi fertelen vaghia,
Az hadat megh vere Pafa el futa,

Mihelt vesedelmet Szkender Bek lata,
Pafa fú deakiat futtaban kapa,
Croiabán leuelet azzal iratha,
Hogí az Bek Szkendernek az hafat adgia.

Az töb törökökkel azt le vagata,
Huz eberben vgian nem sok marada,
Vzeben Görögh nep mind melle futa,
Harom faz magauat titkon ballaga.

Giörgis

Giörgis azon eyel Dibraban iuta,
Epirusnak ez egi mefö varosa,
Titkon minden felöl hozza hiuata,
Kiknek keuanlagat regen iol tutta.

Nagi ezzel czendesen mindent vegeze,
Sirion vagi örüllion nem tudgia nepe,
Igeri mindenre vele kef lenne,
Vrakat allani sok fele küldé.

Völgiekre erdökre lefeket vete,
Megh monda mi ielre föld nepe kelne,
Keuesen rakodta Croiara mene,
Bekhoz úczet Amzat elől be küldé.

Sok so vtan az Bek Szkendert emlyte,
Amza nagí sep rendel dolgat beselle,
Begh el hiue ottan rakodni kezde,
Mas nap eleiben sep sörrel menei

El iutan az Begnek leuelet ada,
Kit az Czazar küldöt az Begh azt tuda,
Croat Szkender Begnek es tistit hagia,
Masod nap Czazarhoz menni akara.

Törökök io keduel Vr fiat latak,
Vele lenni tiztben sokan akarnak,
Varosbeli nepek igen vigadnak,
Mert sabadsagokat ez altal variak.

Iuta el azomban megh hagiót nepe,
Kapukon az eyel titkon be kele,
Hamar viraztokat vartan le vere,
Szörtelen mindenöt törököt veste.

Piaczon sok török am megh seregle,
Hogí valahol eyel kapun ki útne,
Vegre Szkender Beknek sepen kóniörge,
Vrasagat veren ú ne kezdene.

B Sc-

Dolgat nap vilagra ackor halazta,
Ha keresztiensegre pogant haithatna,
De varban varosban minden vigadna.

El küldé öczet Amfat ottan Dibraban,
Az egeß föld nepet hogi föl tamaßsa,
Vegeket veletlen addigh foglalna,
Migh Magiarral Czazar úgiet tartana?

De hogi megh virrada megh kialtata,
Hitet keresztfegeth ha ki akarna,
Annak Czazar heliet lenne ú Vra,
Az ki nem akarna az mind megh halna.

Raitok ßo nem foga sok török hala,
Sok tóreuel magat altal niarfola,
Hogi ne kenzeritene sok Vrnak ßolla,
Mert ßabad akarát kellene arra.

Im csak pußta kezzel sokat boczata,
De mezöben aztis köß nep le vaga,
Sok vy keresztienne sok lön ott rabba,
Az Czazar ßazloit el ßagattata.

Oly igen giöl melle minden az hirre,
Ket eßer io vitezt vegekre küldé,
Senki hirt orßagbol ki ne vihette,
Öcze vtan neppel Dibraban mene.

Paraszt nepet vr fi mindenüt futtia,
Sok mezö varasit hamar el iara,
Az ßep ßabadßagra föld nepet hya,
Ma csak hadra vagion mindennek gongia.

Sok ßalat törökek megh giölekestek,
Egi czoport Göröggel ßerenczet keßtek,
Vr fi migh az földet futtia üt kößtek,
Hogi velek nem birtak az hitre tertek.

Secü.

Secunda pars.

S V M M A.

Orßagh fü haßait ßedi, Czazar hadat sokior megh veri,
velencze hadat megh üßi.

Eles fü fü varosit az Epirusnak,
Az orzagh hataritt törökek tartiak,
Minden fele Vr fi ira Vraknak,
Croiaban minden rend gißlne ßollanak,
Magat Vrak elöt az Vr fi mente,
Szep haßaiat eleb hogi nem mentette,

Az alkoholmatosßagh mert nem engette,
Czak vele most minden egi arant lenne.

Petrelí varat maidan haddal megh ßallíuk,
Ha ßep ßoual haßat hoßßank haichattíuk
Nagi ßeled segúnket ott megh mutassuk,
Ez hirre varakat hogi megh haithassuk

Ez vtan mind könnieb többit megh venni,
Nepe ha vakmerö megh kel tóretni,
De semmi kegielmet ott nem kel tenni,
Az töb varak ßaruat azzal kel törni:

Ra engede gißles ßep nep gißt vala,
Tizen ket eßeren csak kúnien vala,
Eginehani fogora es attiafia,
Strefi Gergöli es Giörgi ket öcze vala.

Io Golent Mofesuel Cornouit Istuan,
Ott három Musaki az indulatban,
Három ezerön Mofes az iargaloban,
Vtanna Castriot derek taborban.

Varala hogi ßalla varban íßene,
Hogi varat megh adnak el ereßtene,
De ha keresztienne az nepe lenne,

B 2

Nala

Megh adak az hazat Vrnak hitire,
Nepet az orfagbol ki kesertete,
Lón ez dologh fínte hidegh tel fele,
Erős hazban elest Vr fokát lele.

12 Petrell egi magas var lón ez nagí czuda,
Ili kónnien az Vrnak hogi feiet haita,
Kezben lón feier var es Steluez kulcza,
Kereftienne fok lón benne valokban.

Az Steluefi agat le hozzak fogua,
Mert az var zdasban mind ellent tarta,
Erős Szfetigradda az tabor falla,
Az bene valo nep igen bodula.

Taborbol Castriot kúuettiet kúlde,
Mint az tób varakat foual keserte,
Croia ferenczeiek előttók lenne,
Tis tarto harczielkül varat engedne.

Rola tanaczok lón meg adgiak vala,
Egi vitez kós tórók ellene alla,
Mert az varak dolgat hogi kúuet hanna,
Hirtelen raboknak dolgat forgatna.

Illien lón valafsa, kúuet megh iuta,
Az Szteluefi agat Vr le vagata,
Meg kereftelkedek ki hitit valla,
Varbeli nep fokrol ez dolgot fídgia,

Vagion nagí tanaczban az Vr taborban,
Mert tel rettenetes az var viuasban,
Mofest egi ref neppel hagia taborban,
Többit el boczata karacczion taiban.

Megh tere Croiaban az tób nepefel,
Karacsonban niugfik fok sep órómmel,
Vrak vy estendet vinek fok seppel,

Tud.

Postan hamar iuta Mofes kúete,
Szalat tórók hada taborra iúue,
Kiket az taborbol el kesertete,
Hogi Sfetigrad dolgat megh segitene,
Rauaf tórók dolga, az Vr azt erte,
Kebít aftalanal ottan el teue,
Vendegiuel fasan ottan úgete,
De tóróg megh ertien ottan el tere,
Vtannok taborbol ezereen valta,
Czazar földin annyt dula koborla,
Neki eleiben senki nem falla,
Az Sakmannial tabort megh kazdagitta,
Dolgat Castriotnak Czazar hogi halla,
Az birre buuaban csak megh nemula,
Mikor údó mulua ebe megh iuta
Minden arkot fítkot Szkendernek monda,
Az tanacz ezt mondgia ez kis kar volna,
Magiarokrol azzal el ne allana,
Mas felöl Lazlonak nagí hadat halla,
Szendertúlis ú tARTH hatul ne fogna,
Nagí has faias esóth az Magiarokra,
Fót gabonat ettek az ehsegh mia,
Czazar azt nem erthi Kirallial folla,
Tiz estendegh frigire az dolgoth hofai
Tartomant Dezpotnak ezzel megh ada,
Magiarok ver hafat az vtan halla,
Czazar az frigh kótest oli igen bana,
Hogi kezéből Magiart kúnnien boczatta,
El falla Castoriot Szfetigrad alol,
Kemeni telben orfagh iauara gondol,
Orfagat terieste naggial mas felöl,

LIBER II.

B 2 Tó

Török mindent rit u hada elot,

Giörgi az török földön sok czatat tésen,
Hogi fokka ne üllien nepe egi helien,
Ha taborban fekszik hazban nem megien,
Harczon karia mindenkör mebitelen.

14 Ezenben oly heli nincz kit megh nem iara,
Hegi, volgi, falu, varos, erdő es puzta,
Mert nagi Vrral úgie igen iol tudgia,
Hada kis karaual hogi ú vihatna.

Ott nam vduarabol mindent megh erte,
Mert az Czazar mellet sok io embere,
Lissusban nagi giúlest azert hirdete,
Sok vitez Racz, Görögh, Horuat, olaz ióue,

Regen fokban frigiet törökkel tartnak,
Sokan adoiokat Despotnak adgiak,
Az hamot el vetni sokfor akartak,
Azert sok Vr Vrfi Despothos iutanak,

Giúlesben föl alla Giorgi sepen sola,
Vrak es vitezek minden megh hallia,
Török hitit regen mindentek tudgia,
Kinek hogi hittenek sok kesen banta.

Igi haitot ú hozza sok orşagokath,
Igi czala az alnok vitez attiamat,
Ha eggiefek lezünk nem hisük sauat,
Vitezseggel nekünk keueset arthat.

Vduaraban laktam tudom törüeniet,
Legh fellieb diczeri vitez nepünket,
Ellenünk örómest nem igen kelhet,
Itt hadtul vitez nep semmit nem felhet.

Sokak azt iol ertem az hadat hanniak,
Kik az török hamot vonni megh soktak,
Mi iob azt mindenek mostan megh lassak,

Az

Az orşagnak ha iob adgiatok kesben,
Ha nem teczik az mit töttem ez úgiben,
Battiaim halala iutot esemben,
Kiert raitok halok migh tart veremben,
Velem inkab mindent megh keferczetek,
Az sepe sabadlagot megh kereslettek,
Török dolgat tanaczat mindent en ertek,
Hiuen fön forgodom azt megh hidgietek,
Segel Isten vtan erös velentcze,
Velünk Albania ereie fennie,
Hasank nagi segenyt minden tekincze,
Küssebsegh tinektek az török frigie,
Vigan minden rendek Vr sauat hallak,
Vrak kiki summat neki fogadnak,
Kiknek penze ninczen magokat adgiak,
Hitek embersegek Vrnak aianlak,
Czazar Ali Passat am be sollitata,
Castriotra negiuen ezren boczata,
Castriothoz az nep föl giüle falla,
Czak tizen ott ezert benne megh tarta,
Az többit io sokkal hasa boczata,
Vegekben paranczol minden vigiazna,
Passa eleiben hadaual falla,
Hadat nagi sepe sokkal megh batorita,
Szemben iuta ket had egi erd ó melle,
Erdőben Szkender Bek egi lest vettete,
Török nagi sok túset eyel egete,
Szkender Bek ú túzet mind megh őttete,
Taborban megh hagia czendessegh lenne,
Senki török fora megh ne felelne,
Minden nep barmat reggel etetne,

Az mit az orşes lat allok en annak.

15
a hada török-
kel.

Apro

A pio ezarat nepper eiober uze,

Rendben minden hadat sepen allata,

Ki ki mind forgodnek mindent tanita,

Pogant elöl iaro megh futamtata,

De hada derekat Vr tartostata.

Immar derek hartson elegiedenek,

Castoriot vitezi serenkedednek,

Lesből három ezrón am föl kelenek,

Pogant hatul vagiak es be kerittek.

Ott egi czoport török nagi hartot tarta,

Czak három száz bennek foglia akada,

Summaban huzon ket ezer megh hala,

Ket ezeren foglia : passa el futa.

Török tabort dulak sok iott kapanak,

Hason negi száz szlot be mutatának,

Szkender Bek vitezi száz huzan vesenek,

De sebben nepeben sokan valanak.

Vigak az serenczen mind az vitezek,

Io török louakra gialogok útek,

Török földet messze dulak egetek,

Szantalan praedual haza terenek.

Sok fele Szkender Bek ira izene,

Baratinak fifü zaflokat külde,

Dolgat Laslo Kirali mind megh ertette,

Azert Szkender Beknek leuelet külde.

Diczeri örüli io serenczeiet,

Es hogi inkab roncza ily ellensegit,

Ne hadgia megh hülni io serenczeiet,

Inti melle iünni mindiart ha leheth.

Oly alkalmatossagh masor nem lenne,

Pogant Europabol most ki üzhetne,

Magiar, Lengiel, vitez vele sok lenne,

Papa

Papa kereszteli megh segitene.

Mas felöl egi száz had vizen kerülne,

Töröket tengeren nem erebtene,

Eeges keresztienlegh útet intene,

Most semm re nezue othon neülne.

Irtak ezer negi száz negiuen haromban,

Budabol hogi iuta leuel Croiaban,

Vrakkal giulesben Castriot balla,

Laslo leuelere io valazt ira.

Nepe czak tiz ezer oly igen sereni,

Duczagi Pal vele száz ott ezeren,

Racz Giörgi Despot vtat be vagta földön,

Huniadira bofus az ros hitetlen.

Varnanal Magiar had am megh harczola,

Huniadi balada Laslo meg hala,

Iolletet törökben sokkal töb hala,

Szkender Beket Despot megh tartoztata.

Sok száz befed vtan rutul izene,

De hogi az harcz meg lött azonban erte,

Kin vitez Szkender Bek igen keserge,

Sok földet Despotnak dula egete.

Czazarra sok panas azonban iuta,

Szkender Bek ereiet iünni ne hadna,

Macedonianak vegeit dulna,

Czasare mindonüt vesne pustulna.

Rola igi gondola megh venhót volna,

Ha lehetne több ki nem ballana,

Inkab száz befeddel iffiat fogdosna,

Azert Murat Czazar neki igi bolla.

Olli eressen hannia minden io tetet,

Kit hogi el feleitet dorgallia Giörgiöt,

Megh senkeli neki eddigh sok bünet,

Croiual am birna attia öröket.

C

Iol-

LIBER III.

17

Hadgia Ciörgi Despotot ne bantfa Ipat, *sollebet kevanara egy*
Miben megh bantotta talallia modgiat, *nehani barat*
Masor ne segellie az Magiarokath.

18
Az könet ez mellet nagi sokat, folla,
Czasar bauat frigiet örömeft fogna,
Töröknek nem hihet veti azt mondgia,
De nagi emberseggel Czaşarnak ira.

Summa hogi az frigiet tüle nem kerne,
Mert mindenüt frigiet az verth had kerne,
Ha lsten engedne bizoni ra törne,
Szerencze mit hozna vitezül törne.

Valaşon megh yeth de nem ielente *a. Török had*
Czasar, csak kellelten mosoliga, neuete
Sok gondolat vtan egi hadat küldé,
Czak kilencz ezeren Feritz Bek mene,

Poklul iara Feritz futua şalada,
Het şaz hetuen török efek ott foglia,
Az többi meg hala ki el nem futa,
Kereztienek hada vegekben dula.

Erdeliben Huniadi Magiar orşagban,
Mozgodik azonban vagion taborban,
Varnai kár şe geni űze şaiaban,
Dezpotrais. boşus hol lőn fogşagban,

Rutul şidgia Czasar es feniegeti,
Hogi Huniadi ismet mer zörgölődni,
Ki miat Szkenderre nem erkezhetni,
Muztafat mas haddal hagia indulni.

Batron az hatarbanarabort hanata, *a. Török had*
Mint egi erős hazbol sok czatat tarta,
Io vitez Caştrioth mikor megh tuda,
Dulo török hatan taborra rohana.

Azt hamar megh yeue török ki űte, *Muz-*

Mustafa keuesen futua şiete,
Ott ezer meg hala harom şaz sebbe,
Caştriot hadaban czak hetuen |yeşe.

29
Török megh lassodek enny şerenczen,
Nem mere iargalni Caştriot földén,
Eleg ha niughatnek ű vegeiben,
De nincz Caştriotnak vege űgieben.

Velentcefek fele az ioşagh vegeth,
Ket vr az vegekben őşue vith veşet,
Az meg holtnak annia Velentceben ment,
Velentşenek atta magat es földet.

Vitez Caştriot Ciörgi nem engethetti,
Mert törneniel orşagh űtet illeti,
Vegekbe nnepet űn az török fele,
Olaşra ű maga haddal keşüle.

Siet Dainum varoşt nepe megh şalla,
Kit azşoni Olaşnak magual ada,
Velent cenek hadat azonban halla,
Var alat nepenek reşet megh hagia,

Reşenek hadaual kilencz ezeren,
Olaşra ki şalla iutanak şemben,
Iuricz Dani Vaida olaş şereghen,
Olaş, Horuat, tizen harom ez eren.

El rendőtek vrak az şeregeket,
Igen batoritak mind az rendeket,
Őşue mene ket hat Drino viz mellest,
Horuat vitez őtt tőn nagi embersegeth.

Senkit fogliot az Vr őlni nem hagia,
Sokakkal ket had nagi foglia akada,
Mind erős Szkadarigh az futot haita,
Olaş Dani Vaida Szkadarban futa.

Szkadar alat şazlot vr föl űttete,
Hogi şantalan fogliat az varos nezne, *C 2 In-*

Innen Dainum ala taborban tere,
Sok rabiuat varost megk kerultete.

Tökelletes bē nep arra sem haila,
Szkender Bek fogliokat el boczattata,
Ben valo talam igi magat megk adna,
Czak ket vrat nala fogua marazta.

Igi sem kele semmi remensegeben,
Egi puzta varos hely az somfed földen,
Azt megk kereitete nepet hagiata benne,
Ki czatakát üzne velenceze földen.

Török hirt hozanak az Vr indula
Dainum alat neppel öczet megk hagiá,
Szkadarban hir iuta mig oda iara,
Czazar az vi varast hatarban bannia.

Var veuö szerzammal olaš rea mene,
Az benne valo nep taborban mene,
Olaš az vy Balest mind földre töre,
De az ballot hazhoz menni nem mere.

Az Török taborral vr sömben balla,
Harcz elöt egi fü török bait keuana,
Ottan egi io vitez keš lön az harczra,
Törökkel öklele agion talala.

Töb šep aiandekkel io falot ada,
Vr az io viteznek az ki bait viua,
Nepet batorittuan semmit nem tarta,
Az török taborra vigan nodita.

Kereštien harczola io šerenczeuel,
Muztafa Passa kezben tizenket hekkel,
Tizen öt šaz lothal niolczuan törökkel,
Nem keuešeb holt meg az tiz ezernel.

Vitezekben czak három šaz ešöt el,
Tabort rakua lelek nagi nierešeguel,
Vitez nem eleguek nagi nierešeguel,

LIBER III.
4. Török had.

Török

Ez nagi giözödelmen nem örül vala,
Hogi vi varos veštet Castriot halla,
Eugieket iol hagia, Dainumra iuta,
Szkadar tartomaniat niargala dula.

Sok falu hodla megk fok hatar vese,
Sok Vardarus nepe igen rettene,
Rabokert taborban sok török iüte,
Sok šep aiandekot Vrnak ielente.

Valtozek az Passa illendö Summan,
Vrakkal huzon öt ezer aranion,
Castriot el ošta az penzt taborban,
Passat kefertete altal oršagan.

Ime velenczenek iuta küuete,
Dainumot szerzödue vrtul megk niere,
Hašnos šomzedšagot az Vr tekente,
Velentce mit ada erte el veue.

Sokk io šörzes vtan haddal el balla,
Fogliokat falukat mindent megk ada,
Velencezi tanacz erröl gondola,
Vrat vgi tiztöle mint iobban tuda.

Tertia pars.

SVMMA.

Murat Epirusra šal, Szfetigradot megk vesi aršltataš-
fal: Croia alat buuaban megk hal.

Attia Murat Czabar nagi küššebšeget,
Bušult be šollita titkos tanaczit,
Mondgia megk mutattia niarra ereiet,
De hagia titkolnak nagi kešületit.

Ime Aštabol negiuen ezer nepe,
Drenapoliban fok felöl giül nagi ereie,

C 3 Vitez

Vitez Szkender Beknek refen ket fűle,
Erti houa keűl megh sem rettene.

22
Ira minden fele minden vigiazna,
Orűaganak űinet fűl valogata,
Vegeket erűűit megh takartata,
Tűrűk elűt mindent bellieb űalita,

Bűual fok űiraffal voroűi nepek,
Hazok nepet fel fele tengerre kűltek,
Fű fű varoűokat űerzammal tűltek,
Erűs Croia varoűat űepen keűeite.

Ebben Caűriot Giűrgi egi Vrat hagia,
Mint tarca az hazat űepen tanita,
Orűag fűl giűűt nepet megh batorita,
Ki mene kapuiat fűl vonni hagia,

Regi fű haz vegben Sűfetigrad vala,
Czaűarnak vtaban elűű az vala,
Caűriotnak arra legh nagiob gongia,
Perlat Petert benne Capitane hagia.

Tiz tartot mindenrűl ittis megh inthe,
Tűrűk űep űauanak űemmit ne hinne,
Egeű orűagh elűt io pelda lenne,
Vű sem mezze lenne megh űegitene.

Azonban tűrűk had am megh indula,
Mondgiak negiuen ezer volt az harmada,
Sűfetigrad melle az taborral űalla,
Ott ezerűn eyel az Vr ki űalla.

Tabort megh űemlele kemeket kűlde,
Sok fele hol teczek leűeket vete,
Taborra czatakot iargalot kűlde,
Hogi az leűen belűl pogant vehetne.

Eginehani io legent kűlde űokmanban,
Egi egi Malhalt barmot haitani hagia,
Straűara talala igen harczoűa,

Tűb

Megh futamek vitez, tűrűk vtanna,
Mind addiagh kűnete leűt megh halada,
Trombitak zűngenek nep megh toliula,
Pogant minden felűl be fogta vaghia.

23
Ket ezer el hulla az űoros harcűű,
Sok lű, s-tűrűk foglia eűek futoban,
Igen keűes kar lűn kereűűien hadban,
Tűrűk ennit nyere az Malhas barmonű

Vigiaz nagi rettegue az Czaűar hada,
Nem vala mind eggiűt Eűirus hada,
Caűriot taborat hatrab űallita,
Orűaga ereűet egiben űollita,

Ezer negi űaz negiuen kilencűben irtak,
Tizen egi eztendeűe az űabadűagnak,
Szinten az kűzepen az Pinkeűű hanak,
Lűn ez indulattia Murath Czaűarnak,

Rettenetes hadat megh muűtraltata,
Hogi Sűfetigrad nepe rettenne lattua,
Var alat minden nep lűue kialta,
Varos alat tabort igi űallitata.

Estue maűod napon az varban kűlde,
Sűep beűeddel varoűt Czaűar keűerte,
Valaű belűl ez lűn hogi nappal iűne,
Hogi az mit keűanna mindent ertene.

Perlat Peter hazban Kapitane vala,
Maűod nap Czaűarnak űep valaűt ada,
Senmi iot Czaűarűul ű nem vűt volna,
Azert Czaűar tűle űemmit ne varna.

Oly korosuen terne iob Drenapolban,
Talan űegient lelne oli ven koraban,
Ne bantana űket űabadűagokban,
Mert ha lehet nem hagh io Sűfetigradbanű

Nagi

N Agi frissen vendegle ben az küvetet,
Megh engede nezni nepet, elesit,
Czafar el czudala az követseget,
Nem türe Vrak kóft haraghia merget,
Algitkkal egi felől varost törete,
Minden felől haznak meredek hegie,
Erős ostromokkal megh nem serthete,
Asap Ianczar, köz nep azon sok vese;
Taborat Castriot am eleb viue,
Hogi derek ostromkort tabort megh üthne,
Közel mit amot leseket vete,
Az allo feregre börnien öklele.
Sürö fok török öt taborra haita,
Ott az tizteffeggel megh hatrab alla
Varbeli nep harczkor el kirchana,
Ostromlo töreket nagi mese vagia,
Azomban Castriot ket fele lata,
Hol gialogh hol louon kimle vigiaza,
Lestül oly igen tart de sok lest hania,
Alkolmatossagot hol talal kapia,
Esmet hod vilagon tabort megh üte,
Tizen negi ezerrel mondgiak volt ügie,
Sok török sebes lön, ket ezer vese,
Czak negiuen ket legeni kereztien vese!
Prædaual rakokec het zaflot kap,
Sok rabot fok louat taborban haita,
Czafar nagi haragual varat ostromla,
Derek ostrom elöt las mit gondola.
Io Czoport fereget el ki boczata,
Vele Feri Papsa ket fele latna,
Ahol varhos tere Castelt allata,
Kit az Varbeli nep niakokban onta,
Vitez Castriotra Passa talala,

Sok

Sok bo bitok vtan baira ki hua,
Noha sok fü török mind ellent tarta,
Castrio öklel, Passat le vaga,
Sereget nodita Passa hadara,
Vzöben negi ezer török megh hala,
Minden segeni legeni meg kazdagula,
Olas arosoknak sok rabot ada,
Egnehani taraskot vin tabor selire,
Es nagi tabor Czafar igi örifrete,
Nagi allo fereget hagia az melle,
Varast ostromlata lokaigh törete;
Tartozek megh ismet eginehani napigh,
Hada nagi fok karan igen bankodik,
Egi kis varos alat meddegh vesödik,
Hittel, foual, kerie vgi tanaczkozik.
Tisztartok varosban megh halgassatok,
Szallot hazban nephöz mint vigiazzatok,
Kilomb hitem nieluem ha ben vallotok,
Szükségkor ne arczon iol meg oyatok.
Vitez Bolgar nemzet töb vala varba,
Szep son aiandekon egi Bolgar kapa,
Eyel egi holt ebet vete az kutban,
Kinél töb nem vala az fallot hazban,
Rettenenek ezen az töb Bolgarok,
Mert hitek azt tartia az nem io innyok,
Az arulot köztök ki nem talalak,
Io ok alat hazat mondgiak meg adgiak!
Varos nepe busult az Kapitannal,
Keri czendeferi az VR sep foual,
Hiteket megh tarczak nagi fok peldakkal,
Kit vraknak artak nagi fogadassal.
Kut vizet hozata elöttek iuek,
Varosnak iob rese vtannok iuek,

D

Sem

Sem bo tem io petda nem fogh izenteg,
Az babonas Bolgar meg altalkodek.
Az vitez Capitan ketelen erre,
Czafarnak io okkal hazat igere,
Varbol vitezlo rend bekeuel mene,
Ki balla hostaldban az varos nepe.
Mene Castriothoz io Perlat Peter,
Nagi diczeretet von mint vitez ember,
Bolgarok serege czak kegielmet ker,
Noha bus Castriot enged mint ember.
Megh epitte Czafar io Szfetigradot,
Drenapolban tere nem tudom mit gondolt
Nepben var viuaskor harmincz ezer holt,
Vitez Castriot Giörgi vtan ballagot,
Ahol hozsa ferhet hadat faggattia,
Czak hath ezer bennek tiltul le vaga,
Czafar harmincz ezert nepbe megh hagia,
Migh u derek hada iol haladhatna.
Ra gondola vitez megh farat nepe,
Eddigh elegh volna sok io berencze,
Az bus ellenfeget ne geriestene,
Azert viteziuel Croiaban tere.
TAnaczi azt mondgiak megh hazafulna,
Az bep Epirusnak orokest hadna, LIBER V.
Beseden Castriot fokka halgata,
Vegre baratinak eckeppen sola.
En az hazasagrol sokat hallottam,
Nincz sabadsagh koztok niluan megh tuttam,
Sok alkolmassagtul megh fogh azsoniom,
Fo ember notelen ellen azt mondom.
Fere vitez feiemhos meniegzo dolga,
Mint ha Sfetigraddal iol iartunk volna,
Velém vgi foghiatok hagi vegiuk hatra,

Szotok megh fogadom ezak legien iora,
Az io remensegen orsagh orule,
Szfetigradiakra czatat erefte,
Szent Mathe nap taiban alaia mene,
Varat vy hostattiath megh egettete.
Vagion Vr hadaban sok fele nemzet,
Olas, Gorogh, Horuat, Francus, Racz, Nemet,
Mert mindenut halliak vitezi hiret,
Kinél iob torrokkal kouet nem vetoth.
Egi holnapigh viua nagy vizes ozsél,
Tizen niolcz ez orben ott haz vese el,
Drenapolbol Czafar iu nagy erouel,
Ez hir es az ido ot tereite el.
Nepeuel az telen uze sok czatat,
Vgimint ha fekunnek az vegek alat,
Benne valo torok tule nem iarhat,
Azonban epitte takara Croiat,
Tauasal nagy haddal Czafar indula,
Szaz hatvan ezer nep vitezlo hada,
Egieb rend summaiat senki nem tudgia,
Meg hal vagi megh vesi Croiat azt mondgia,
Előbbi Capitan Croiaban vala,
Branacotnak hittak vitez hu solga,
Epirus orsagban fu haz az vala,
Hol Czafar eteie nagy begient valla,
Pogan iuttén bator az orsag nepe,
Mett sok berenczeken mar megh ismerte,
Nepet fu hazakat az Vr kezitte,
Czak niolcz ezer nepet melleie veue.
Rakasa varosnak egi magas hegien,
Czak egi kapu felet fernek hozza fon,
Torok nagy torest ton algiukkal ezen,
Sok karral ostromla hazat toresen. D 2 Ezen

Ezenben Castriot úte taborban,
Ket fator zaklokkal fok ioual kapa,
Hat saz török vese Czaſar buſola,
Neg ezör io legent rea valazta,
28 Memhet ifſiu Czaſar köztök forgodik,
Törökök az Vrat megh körniekeztek,
Nagi ſerenczen az Vr ki rügzakodek,
Egiedül nagj keſen nep vtan lepek.
Az töreſt erőſſen török oſtromlia,
Laitoriakat fokſor heaban tamaſta,
Oſtromra kereztiენტ fegiuerrel haitia,
Raitok ben valokat hogi megh farakſſa,
Többen niolcz ezernel oſtromon vese,
Mert belöl forgodnak az nep ki úte,
Mas felöl taborra Caſtriot úte,
Nagi io ſerencezeuel iſmet megh tere,
Eleſet Czaſarnak eggiüt el föga,
Czaſar varos alliat igen aſata,
Sok oſtrommal neki hogi nem arthata,
Tabor ſelire tarazkokat voniata.
Nem hadgia niugodni Czaſar taborat,
Caſtrio vntalan kapdoſſa hadat,
Immar az nagj tabor el fogiot farat,
Merö küuen varos el hadgiak aſaſt.
Külemb külemb eſet Czaſar keſerte,
Ben valoknak egizer nagj fok iot külde,
Küuetnek Capitan csak azt ielente,
Siman boczatna el ha meg el iünne.
Legh ottan az Vrhoz mas Czayufſt külde,
Szep ioual adaiat ha be küldene,
Csak ött ezer arani eztendön lenne,
Czaſar ioual lenne hadat el vinne,
Iyeſte azzalis rayta teelne;

Min-

Mindeink hadaval me
Czaſar izenetin vitez neüete,
Erti hogi el faratt eſe ereie.
Tere ſemmi ioual Czayufſ taborban,
Czaſar ú nagj bubol eſet kor agiban,
Castriot az hiren kapdos taborban,
Czaſar ſemmit nem tud nagj fok karaban,
29 Elebbi ſolgait veti ſamlallia,
Egi haz alat megh agh igen atallia,
Ennek örök hire lenne iol tudgia,
Iſſiu fia Memhet ott al halgattia,
Papaſknak vraknak fiat aianla,
Fiat oly erőſſen erre tanita,
Kiczen ellenſeget ſemminek ne tarcza,
Ezt ú halalaigh banta es bannia.
Ez vtan ú magat halni boczata,
Croiat ött holnapigh igen vitata,
Halalat titkolliak tabor indula,
Az teſtet barſonban fia takara,
Lön nagj neue mert ö Görögöt megh hodla
Tengeren törököt által ez hozá,
Sokſor magiarokkal nagj úgiet tarta,
Egeſ Europaban fokat foglalala,
Egeſ kereztiensleggh örül az hiren,
Croiai vitezek nagj tizteſſegben,
Nete Szkender Beknek fok föld ſegeben,
Ertik eles penſ kel az megh elt földen.
Im eginhani kirali nagj ſummat ada,
Philep Laſlo Kirali, Alphonſos Pa pa,
Galliakon fok eles azoktul iuta,
Iſtennek Caſtriot fok halat ada.

Quarta pars.

Memhet Czabar hadat az Vr sokbor megh vere, Czabar á-
rultataffal rayta nem ere, Czabar feluen vrtul frigiet kere,

Renapolban Memhet sekiben üle,
Attia tób fiait mind megh ölete,
Ket dologgal sekít megh kerestele,
Sok vert onta, ssep penst hamissan giúiter

30

Ezzel kereftienfegh mint iart megh irom,
Io Castriot Ciörgiöt nem illik hadnom,
Ket vitez, elt akkor legh iob azt tudom,
Huniadi Szkender Begh nyluan oluasom.

Sok nieluet tudomant Memhet tanula,
Czillagok forgasat oly igen tudgia,
Hogi minden vtara úueudot latna,
Toluaioktul czendes orfagh es vta.

Ti nemessek Vrak megh halgassatok,
Czak kardal orfagot nem tarhattiatok,
Sok nielu deakfagot megh tanulliatok,
Orfagoc dolgait megh oluassatok.

Io vitezseg akkor sűben eröben,
Algiu puska serfiam nem vala beuen,
Ha ki io vitez volt nešhette minden,
Most az ptiska mellet io vitez minden.

Befedere Vrat emlekestetek,
Azert Castriotnak tarlat megh lelek,
Vrak feiedelmek ütet úduezölök,
Az bodogh meniégzöt sokan örülek,

Indula ssep haddal iffiu absonnial,
Hogi meg ismertesse az varosokkal,
Ideiet nem tölte czak az farfangal,
Vegben egi ssep varat nagi hegien fundal,

Lóni hadgia abbol ha török indul,
Az eges föld nepe hogi azt erren e,

Memhet Czabar sokas is beküldet denit,
De Perfa kasulra indulni kelle.

Ez ketgond ettfor mind rayta ne lenne,
Czavuzt Szkender Bekhös es alat küldé,
Az mit attia keuant adaiat kerí,
Mert frigiet külömben ű nem igerne,
Alnokfagat az Vr töröknek erte,
Valazsa lön, attul könnien el ferne,
Ha hon ültet hetne bar iol fizetne,
Epirus törökre vgi geriedezne.

Azonban czarakat vegekben űze,
Meniégzöben hizot nepet föl veue,
Io Szfetigrad varat nem feleithetne,
De hozza mint terne nem ismerhetet.

De az kazul hada ackor halada,
Azert amza Pafat Czabar boczata,
Io tizen ket ezer mind lotnagh hada,
Castriot az hirre hamar indula,

Io hainalban ere ottan útközék,
Az Vr öcze Amza igen forgodek,
Ennek Amša Passa kezében esék,
Török het ezer lön ki ottelesek.

Sok ioual rakodnak az io vitezek,
Hat ezerben benne harminczan vesetek,
De az Török zazlok mind kezben estek,
Szinten sent Giörgi napian haza terenek,

Iffiu Czabarnak lön ez első úgie,
Passat az öczenek az Vr engede,
Tizer három ezer arani be iűue,
Kin Török valtozek lön vitezek,

Lön oly az Passak közt Czabarnak monda,
Nem serencze hozta az mi löt volna,
Hadat Amša Passa nem latod volna,

Memhet Czabar
bogus io Szkender
Bekre

31

Szken-

Szkender Bekre menne ha Czaſar hadna,

Az kerdő vitez az Debrez Paſſa,

Tizen ött ezeren ottan indula,

Giúlesben Caſtriot halla föl alla,

Het ezer magauál kőnnien iargala,

32 Eny fok hadaban hamar giúl vala,

Iofagit Vraknak mert igi oztotta,

Hogi ſamos magauál kiki indulna,

Dobiát trombitaiat mihelt hallana,

Sőt minden bizonios giözödelmeben,

Azert minden rend oda fut hat ideien,

Nem czuda ha keſülth hamar el kőnnien,

Mert minden nep bizik Hadnag eſeben,

Szomſed kiraliokis ſegitik vala,

Sokſor az io Papa Summat küld vala,

Bolgar orſagh felől Paſſa be Czufa,

Szcopia mezeien csak vegben ſalla,

Az io hod vilagon Caſtriot ſiete,

Hogi io vegeiben török ne erne,

Sereget rendőle ottan öklele,

Meg ſétőt hainalban fok kopiat tőre,

Legenyuel Moſes az Vr ſogora,

Maga kemelletlen törököt vagia,

Egi török kezéből zazlot ki kapa,

Hatra vete pogant megh futamtata,

Az Vrnak mindenkor illien ſokafa,

Fü Hadnagra ſiet hogi le yaghatna,

Ó ſemmi allatot nem látot volna,

Feie eſte vtan ki ſőn allana,

Az futo törököt Paſſat terette,

Caſtriot regulta Paſſat ſőmleli,

Mikor ra talala hamar el eite,

Mind Czaſar ſöldeigh törököt ſize.

Nagi

Nagi fok niereleget nepenek ada,

Fü ſa vitezinek rabokat ada,

Egi iffiu meegh ott am megh ſanczola,

Ki nala volt, ket ſas araniat ada.

Törökül araniat vitez föl viue,

De monda valtozni mas penſt kereſne,

Vue volna rabnak mind teſte lelke,

Az mit rabia moſt ad nem volna őue.

Caſtriotra viuek vegre az dolgot,

Viteznek vr atta vala az rabot,

Monda, mit nem tudot olliat nem adot,

Mint őuet el venne tülök az ſummat.

Im fok trefa vtan az vitezte inte,

Minden ſerſamaual rabot ereſe,

Ha Iſten ſerenczet adna megh lelne,

Ezen hada nepe ſokat neuete.

Iyet almekodik Czaſar az dolgon,

Caſtriothoz fogni akar mas modon,

Alnok meſterſeggel mar azon vagion,

Partot arultataſt tamaſon othon.

Nem meſe csak vegben az Vr ſogora,

Io dibrai Moſes egi Vr fi vala,

Sok hadagban Vrral iol forgot vala,

Kiuel hirre neue iofaga vala.

Ira Czaſar ennek mindent igere,

Vrat csak el hadgia vagi el veſeſe,

Kőuet leuel mellet mindent megh ſörze,

Sok ſepſegh aiandek ez mellet iúue,

Kőuetet Dibrai ioual boczata,

Czaſar czendesseget Caſtriot halla,

Azert egi vegh hazra Belgadra ſalla,

Olaſ puskac hadat Alphonſus ada,

Olaſal algiukat es nagi penzt küldte,

33
E Moſes

Moses Caltriotnak monda nem menses,

Az vegben örzeni mert sügleg lenne,

Dolgot az arulo ily binnel főde.

Lötete algiukkal ket nap Belgradot,

Akara töröfen tenni ostromot,

Ben valok kerenek tizen hat napot,

Azonban Czaſartul varnak otalmar.

34

Erte finten vtban Czaſar az dolgot,

Trapesnati Görögh kiralra indult,

Nepben negiuen ezert egi Vrnak adot,

Kiuel megh segicze hamar Belgradot.

Oly czendefen iara ſiete Paſſa,

Sem ſtraſa ſem tabor eléb nem tuda,

Az tizen hat frigi nap el ſem tölt vala,

Varbeliuel eggiüt taborban koczka,

Sok Dauorit funak, heuernek ifnak,

Tauol Czoportonkent ſakadoztanak,

Paſſanal törökök hogi el iutanak,

Mig hire lön Vrnak ſokan halanak.

Pattantiüt algiukat varban vonanak,

Sagmanra taborban mindent hiuanak,

Iuta ſine oda rettent hadanak,

Vr azhoua fordul mind megh futamnak.

Az vrra ket török egör s-mind tartta,

Czaſarnak az feiet vinni fogatta,

Eggiket Caſtriot ſömön talala,

Az maſik kezéből ſabliat ki czapa.

Török oda tartta vr niakan czügge,

Hogi neheſſegeuel le vonnia földre,

Feie eſek az migh töb török ere,

Ezen az török had tagulni kezde.

Rettenetes harczot az ei vegeſe,

Etten az Vr hadat allata felen,

Czak

Czak az io hadnagion alla ſerencze,

Eiel orſagaban ū bellieb lepe.

Io vitez öt ezer nepeben veſe,

Vr fiak ſü rendek mig harczara ere,

De fölötte fok nepe ſebbe epede,

Kiert ū törökön ſemmit tehete.

Ott nem keues karral török el mene,

Ket ezert Szkender Bek harcz helire küldte,

Io vitezekſtetet el temettete,

Ez alat Dibrai zökue el mene.

35

Caſtriot az halua czak el amula,

Hogi el vgrot mondgia azt nem czüdallia,

Az pokol ſerencze mert igi probalna,

Baratſagh tőkellel ha kiben volna.

Az Paſſa nagi vigan Czaſarhoz iuta,

Io ſerenczen Czaſar ū nem vigada,

Söt inkab nagi hadat megh vertnek tarta,

Hogi Szkender Bek feiet ū nem lathata.

Az arulot Moſeſt örömeſt lata,

Tiztet es alafat ū neki ada,

Herczegh felöl tüle mindent megh tuda,

Rea ki keletre egi hadat biza,

Rola azt fogatta baira ki hya,

Vrat eſfogorat ha ra birhattia,

Tizen öt ezeren el haza balla,

Caſtriot nagi buual mind el be vara.

Mint fiat az attia ha megh hihatna.

Eſet az iambor Vr ezen forgattia,

Ereiet örömeſt nem mozditthatna,

Veret mind ſaiattiat mert nem banthatna.

Im mikor Moſeſſel Vr ſömben balla,

Egi fő török köztök bai viuot hiua,

Groppa zaczairas azt megh aldoza,

E x De

De Moses ez peldan meg sem tanula,
Neuen Szkender Beket fel boual hya,
Keuelien bai vino mesón iargala,
Sok keueli sok vtan Vr ki niomtata,
De az keteli vitez ott meg nem vara,
Ezen minden nepit Vr batorita,
Nagi vakmerón ket had ózue roppaná,
Nagi harcz vtan török hogi hatad ada,
Egi török kópiat az vrnak haita,
Fón talala meliben haniatta esek,
Vitezi kik latak holtnak itelek,
De csak hamar az Vr megh esinikódek,
Törököt le capa pogan futamek,
Alig egi ezeren Moses el futa,
Belgradi bosniat az Vr meg torla,
Tiz ezer nepeben csak haz sem vese,
Baratit nepeit aiandekozza,
Csak aztala kostiat alig tarthattia,
Moses alafai anniera iuta,
Vere foriffiu magat gondola,
Constantinopolbol el haza futa,
Taborban fatorban az vrat lele,
Fouet az niakra Moses köttete,
Terdre esek vrtul kegielmet niere,
Ki nagi feretettel út föl emele,
Az mi iofaga volt mind megh adata,
Tiztit meltofagat minden akara,
VR kegielmessege hire nagiula,
Iffiu gialazattiat ezzel el nioma,
REdoban tenger fele az VR le falle
Ott Donis Assonnial niarban mulata,
Mongiak igen ritkan volt eggiút lakta,
Hazoktul vitezit el tanitotta.

LIBER 9.

Eü ta

Eü taborra nepe iambor et tiam
Regi vitezeknek io modgiat tartia,
Isteni felelem vigiazas dolga,
Nem czuda hodi Isten vgi otalmazza,
Feiet io Dibrai mind azon forgattia,
Az arulo neuet hogi el moshassa,
Ime mas arulo hamar tamada,
Amza az ü úcze Czafarhoz futa,
Epirus orfagat Czafar egete,
Giermekit neinel Amza el vitte,
Pogannal besede kegies el iutte,
Azert kazdag alafat neki ielente,
Regi büneiról nem emlekózek,
Battiaual attiatul hogi el hasonlek,
Minden felól vele vgi tanaczkodek,
Magiarra battiara mind hadakoznek,
Tauassal ótuen ezer nepet boczata,
Isak Passa vele ez vitez Amza,
Iollehet nem sokan az Vr indula,
De nep az indulot csak aligh varia,
Annak ezteendeie meg nem mult vala,
Hogi Feieruar alol Czafar el futa,
Huniadi Magiarral io forgot vala,
Castriot Hudanak ez süuet ada,
Minden rendnek Hertseg am dolgot ada,
Hogi keues karual pogant ronthatna,
Vegek herdot mondnak elest takarnak,
Semmi pradat hadnak mezen nem hagia,
Vegben ere török az puzta földre,
Castriot iol bellies fälla előtte,
Ezzel az ellensegh magat el hiue,
Io hadnagi tanaczat megh ismere,
Róuid napon Passa iol bellieb fälla,

Eü taborra nepe jambo
es tizta

37

E 3 Az

Az mit Czaſar hagiót abban el iara,
Amzat Epirusi Herczegnek monda,
Hadauál kiralinak őt kiáltata,
Amza Ktralt vigan am föl emelek,
Enekel örömmel útet úduözlek,
Mafut az vy vduart igen kezittek,
Caſtriot vitezi hogi megh vendegliek,
38 Trombitaſſa kúrteſe fok es doboſſa,
Keues keues neppel fok lesben hatta,
Derekat hadanak mellette tartia,
Hegieken völgyeiken fok ör alloia,
Heuer Paſſa hada mert nincz felelme,
Mert foholt nem talált az ellenſegre,
Az ſuniado ſtraſat az Vr megh úte,
Louat ſem teríte taborra mene.
Erdeken hegieken fok kúrt trombita,
Minden felől leſből fok dob harfoga,
Teczik mind ha föld meni őſue ſakadna,
Török veli hogi ott ket orſagh hada,
Migh mēni ſereget Paſſa rendelete,
Tabor kaput addegh Amza megh örze,
Battia rauaſſagat monda ertene,
Bar ſertelen ſenki megh ne rettenne.
Tartozek az louagh migh gialog iuta,
Eü nyilat globiſat törökre ſora,
Az moſt ſerkent pogant ſertelen vaghia,
Vitez Amza Kirali foglia akada.
Onnat az Paſſara az Vr ſiete,
Czak puztan keueſen Paſſa el mene,
Mas fel ezer rabbal Mezi Bek kőruē,
Az kazdag taborra vitez nep tere,
Török harmincz ezer az kit le vagtak,
Szantalan fok ioual huſ zaſlot kaptak,

Vetek

Sok louat nieregben ott talalanak,
Ily nagi ſerenczenek nagi vala hire,
Boz kirallial Papa vrat diczeri,
Tizen egi ezerrel Czaſart meg verte,
Racz közöt meg moſtis kedues eneke,
Ep ſereggel Herczegh Croiaban tere,
Minden ſegeni legeni kazdagon mene,
Memhet Czaſar titkon el ſőkec az Hirre,
Azert nem birhata Vrat az frigire.
Öczet Amzat, Olaſ Napoliban küldte,
Alphonſus Kiralinak örök tömlőczre,
Eginehani Kiralinak nagi fok iot küldte,
Draga fok prađakkal barati tiztőle.
Szinan Paſſat Czaſar Hamarel küldte,
Tizen negi ezere veget őriſe,
Hadgia az ſerenczet meg ne keſercze,
De ha lehet frigire az Vrat vegie.
Fogua öczet Amzat haza hozata,
Mert olaſ Alphonſus Herczeg meg hala,
Fiahoz Fernandhoz ottan boczata,
Vy Kiralinak magat az Vr aianla:
Vrat io barati addig vntatak,
Öczenek kegielmes lön az Amzanak,
Ki ottan ſiete monda Czaſarnak,
Tömlőczéből iőt ő az ő battianak,
Giermekit es Neiet mint el emelne,
Azon lön, battianak mert vgi igerte,
Nem tudom mint es ki út megh etete,
Constantinopoliban mereggel ölte.
Addegh tőre tollat ket ſomſed Paſſa,
Nekik az io Herczegh frigi kőteſt niuita,

Vrat azialokhoz csak le fallanak

29

D

De hogi Czabar lenne neki barattia,
Senki semmi okkal ra nem haithata,

Quinta pars.

Ad Notam, Eginéháni sok czudak löttek io Magiar or-
sagban. SVMMA.

Olas Ferdinád Kiralit sekibé ülteti, soksor Méhet Czabar
hadat meg veri, Frigi formaia, friget Czabar megh begi.

Iztessege hire nagi lön Herczegnek,
Ket Török Czabarnak sok serenczeieuel,
Olasal Francusal mely ügie lönnek,
Ez vtan megh uom rendiben enekemnek,

Ietes sep Herczegsegh Olas Apulia,
Kiben Napoli varos Alphonfus vdnara,
Varat Neppel penzel es soksor tamazta,
Fianak Ferdinandnak kit az Vr megh solgala,
Soka orsagh veget ket Vr vese viua,
Alphonfus es Renat Frantz Kirali rakona,
Holtok vtan az had fiokra marada,
Renat fia Ianos Fernandra indula.

Az Romai hadat Gallus igen vezte,
Azert Pius Pepa nagio b eröt küldte,
Gallus az hatarban hadat nem erezte,
Azt gondola Papa hogi iob yezer kellene.

Castriothoz ottan oratorit küldte,
Ily barattia fiat Fernandot segellie,
Euis nagi hadaual hazul vele lenne,
Az be vagot vtat hogi ha tagassa tenne.

Hamar az töröknek Vr frigiet engede,
Erös neppel ottan Tengere erede,
Ferdinandot egi hazban Ianos rekeztötte,
Castriotot lata varos alol el mene.

Oly igen örülnek varasok fü nepek,
Latni megh tiztölni mindenüt ki mennek,
Nem sokat mulata süuet ada nepnek,
Czarakkal keserte ha Gallusok mitn mernek.

Menten az vtakat Papanak megh nyta,
Ott valo sok Gallust elöl hatul vaga,
Innet minden neppel Gallusokra balla,
Ötkezek derekkal harom felöl harczola.

Egi Picini Iacob Gallusok hadnadgia,
Eleb Ianos Herczeg magat azzal bira,
Szkender Bek hadaual lattia nem birhatna,
Vrat alnokeppen vezteni igi akara.

Otet kemeni harczon neuen sora hiua,
Minden iot serzene neki azt fogada,
Holnap hagi ot helire iüne hozza sora,
Keri serniu harczrol vitezit megh hinna,
Tölte Iacup k eduet sok rabis megh ada,
Masod napon az lest Szender Bek meg tuda,
Iacupot föl sival hütetlennek monda,
Herczeggel ott Iacup eiel fel fele balla.

Igen bus Szkender Bek hadanaK azt mondgia,
Kiröl hasug nepen nagi bosuiat allia,
Hamar minden neppel vtanna ki balla,
Hadban minden rendnek dolgat heliet megh monda,

Siet hogi algiuit Gallus ki ne sütné,
Addig seregh oriat Castriot megh örze,
Az Kirol Gallusnak emberrel lön ügie,
Iollehet sok verrel Castriot öt megh vere.

Ezer rabia fogua huson ött zazloia,
Ianos Herczeg taborat kazdagon talala,
Iollehet nepenben ött ezer megh hala,
Iacup keus neppel Herczeggel el ballada.

Tön nagi diczeretet Szkender Bek felöle, F. Ia.

Iacup hada rendit mikor mind megh erte,
Idóuel Ferdnandnal lón Iacupnak vezte,
Herczeg Galliaban sđkue battiahoz mene.

42 Apuliat Calabriat es Sytiliat,
Castriot meg haita Ferdinand sok iosagat,
Megh hozá Kiralinak egi erős partofat,
Igi latak meg vigan sęp napoli varosát.

Romabol ezenben Papa Vrhoz küldte,
Sok olaš Herczeggel nagi sępen kőšente,
Sok sęp aiandekkel az Vrnak úzene,
Attiai aldasat tiztesseget ielente.

Macedoniaban mi hent haza menne,
Ottan egi coronat feieben küldene,
Egeš Córóg nemzet kiralliaua lenne,
Egeš Kereštien nep hadnaggianak sęlnéte.

Az Ferdinand Herczeget sękiben vltete,
Hadaual eztende vgian ottan ere,
Buczuual Ferdnantul hadaual kešüle,
Az io Ferdinand Kiral Kőniues sđmmel felele.

Az kiket attiamtul es hirrel hallottam,
Immar főlsegedhöz ket sđmmeuel lattam,
Kit en főlsegednek sęlgalni hogi tudgiam,
Io hitemre mondom azon volnek ha latnam.

En magamat inkab adom oršagom val,
Valamikor sđksegh ely mint saiatoddal,
Harom kolczos varost adok hatariual,
Vöd ezt fiurol fiura túlem io aldómassal.

Kőšőne Szkender Bek ezen el indula,
Vrakkal az Kirali kešere haiokra,
Nagi hala adással euez haza iuta,
El telek az frigi naptörök magat megh bizta,

Vi Paránczol Czašar czendešen tselleagne,
Vrat Szinam Passa niogoban hon lepne,

Huz

Huz ezeren Palla Caltriotta mene,
Ertuen niolc ezeren Castriotis fől kelet

Az meli hegien Török be iüni akara,
Eiel azt be šalla veletlen riazta,
Czak keues magatal az Passa hirt monda,
Rabot zazlot marhat io vitezeknek Aagia.
Egi keues nap mulua nagi hadal erkőzek,
Harmincz ezer neppel Azzon Bek erkőzek,
Czak keuesen sebbe az Bek futa niugnek,
Magat ű hadaual megh ada mert ott erek.

Vtanna Iuzim Bek tizen niolcz ezeren,
Castriot cztdala ily vakmerősegen,
De nem sokka viua Bek az őtkőšeten,
Hatat ada Giörginek sok veše nepeben.
Vrak kőzt karaz Bek agh Török Katona,

Mind az ket Czašarnak hiuen sęlgalt vala,
Nagi bošonkodással magat igen hannia,
Neguen ezer neppel Czašartul indula.

Im az elöl iarot Vr hada megh vere,
Karaz Bek az Vrnak izene es inte,
Hogi ne toltailana de mezőre iünne,
Valaz ez lón, im maid koffanak megh felelne.

Hamar ez šo vtan trombitat futata,
Agnő modra ven Bek mig tanaczot tarta,
De sęrtelen zapor harmad napig omla,
Kiert karaz Beknek nem lón hadaban kara.

Vitezseggel Vrnak Czašar nem arthata,
Ismet alnogfaggal ez vtan fogdola,
Nagi sima bešeddel egi leuelet ira,
Nap kelet nap ešet Vrnak magat monda.

Nem felette volna reghi baratsagat,
Kit iffiak tartottak regen attia alat,
Mert sokkal neuelte attia meltosagat,

F 2

Kiert

Kiert ná be ünne megh íatna baratlagat.

Ne lenne ez tullian semmi vesel kóztónk,
Veled vgmond frigiet illien okkal kótók,
Velence földere vtat adgi nepemnek,
Fiadat portamra be külgiéd gíermekemnek.

Iarni hadgiúk kóztúnk az kereskedóket,
Kínaltkeppen kerlec hozd be ide feiedet,
Kíuel kezest nekem nem adhats keduesbet,
Kóuetétül többet ízentelm leuel mellet.

Az kóuet befedet az orfagh megh halla,
Az többítül valia az frigiet akaria,
Ki Córógh Herczegnek nagi tiztesseg volna,
Hogi ez vilag Vra frigiet túle varna.

Erre az Czařarnak illien forman íra,
Castríot Gíörgi mostan ki Szkender Bek volna,
Az Christúsnak viteze Epirúsnak Vra,
Tórókók Vranak Mahometnek íauat mondgia,
Az en orřagomon hadad nem boczatom,
Mert Velenttse nekem, es olaz baratom,
Eggyetlen egi íanczit mint attia nem adom,
Nem mehetek hozzad megh boczas, mert mas gondom,

El megíek csak vari el údó had engedgie,
Most Castríot íanczit tanítom erkúlczre,
Egíeb kent ío keduel engedek az frígíre,
Kólt lenel táuaz felt ezór negi řaz hatuan egíben,

Pogan Czařar erre mindenben engede,
Holtig valo frígról megh leuelet külde,
Mít attiatul el vót Vrnak megh engede,
V ha megh nem řegne soha ózue nem vesne.

Raita kereztien nep es tórók órúle,
De vegbeli tórók ezt soha nem túre,
Sokat Epirúsbán kapdosa kart řórše,
Hogi hireuel ninczen Czařar azzal mente.

Ottman nemzet huti kereztienhöz illien,
Hogi eggiket roncza massal frigiet vessen,
Amazt ha megh tóri ottan erre terien,
Tórók ez frígi alat rabol Velenttse fól den,

Castríotnak ízent kónierógh Velenttse,
Szolla Dobroniki Ersek tanacz kepe,
Velek egíetemben az tórókra menne,
Mert Herczeggel frigiet tórók ímmar megh zegte.

Sok kereztien nemzet mellette tamadna,
Spaniol, Magiar, Lengiel, Czeh, Francus, es Bolgar,
Papa hada földén vizen maíd indulna,
Velence tanacza kóltseggel el tartana.

Ímmar az Vr fólde kazdagh bodogh vala,
Az bodogh bekefeğh ídeie migh tarta,
De hogi az frígi kótest tórók megh nem alla,
Az Kereztien hítert tecsek hogi fól tamadna,

Menten tórók vegít egete dulata,
Sok ezer ío barmot morhat el háitata,
Kauorok nagi hadat Mahomet Czařar hallía,
Czak Castríottul tart íra hogi le řallana.

Az mi kart tót volna azt ne ígen řanna,
Velenttce řatabol tótte azt íol tudgia,
Az frígi fogadasat kerí megh allana,
Míndenik azonrol nagi eres hütet adna,

Felele Szkender Bek az mi kar lót volna,
Azzal az Katonak kóiczónt vóttek volna,
Louac tórók síkian latak ha fuhatna,
Minap Epirúsbán tórók íargalt volna:

Ahol hatalmaddal feniógecz es írod,
Meli nagi fok orřagot vóttel megh azt haníod,
Hogi az mínd nem tíed azt megh sem gondolod,
Te hogi nem Ísten vagí megh kellene tanulnod,

Mar csak azt gondolnad íob atíad mínt íara. F 3 Ket

Ket haz ezer neppel ment volt Tamburlanra,
Tamburlan megh foga niakon kötve haita,
Darius es Xerxes tudot regen mint romla.

Azt tudom hogi Istén azt iob ügiel tartia,
Iollehét nagi Vr vagi, mint fok orfagh tudgia,
De rad megiek tudgiad ha Istén akarja,
Az te baratsagod mert gianos minden lattia.

Az regi baratsagh engem erre intet,
Read nagi hada megien teged megh intlek,
Nagi vagi de nagiobba teheted neuedet,
Teri kereztiensfegre ne var ketelensfeget.

Dühüt rad minden nep nagi melto haraggal,
Kinek ved eleid kereztien hütre ali,
Az hamis Mahomettül, lelkedre nincz el aly.
Te orfagodban kereztien megh confirmal.

Vrnak ezenközben az Papa üzene,
Az frigiet megh vetne törökre ki menne,
Menten nagi hadauál ú is vtanna lenne,
Vr az török földén sokat dula egete.

Czaſar Szermetz Passat az hirre ki küldé,
Tizen negi ezereen vegeket őrzene,
Castriot ingerre mezőre ki veue,
Tiz ezereen vala Passatō megh vere.

Igen nagi kazdagon vigan mene haza,
Negiuen ezer araniat tizen negi rab hoza,
Tiz ezer megh hala sokat el boczata,
Papa kereztesit az Vr nagi vigan varia.

Siet vala Papa, taborban megh hala,
Az kereztes hadbol minden haza oſta,
Ez nagi keſerues hirt Castriot hogi hallia,
Kereztiensfeg karat hadauál megh sirata.

Tizen niolcz ezereen Czaſar Balbant küldé,
Iollehét io vitez de alnakul kezde,

Castri-

Castriotnak vegból aiandekot küldé,
Mind azon forgodik Vrat mint megh eithetne.

Vizſa küldé neki Castriot az marhat,
Az mellet iarmat, küldé, kafa, kapat,
Mint iobbagia fia ismerne megh magat,
Vri rendnek hadna az had viſeles gongiat.

Morgodek zuggodek Balban eleb ſalla,
Hatod fel ezereen Castriotis iuta,
Szoros ſürő völgiön az Passa leſt hagia,
Castriot megh monda minden attul tartana.

Vitezek töröket az taborra vagak,
Niolcz io vitez vrral az leſre iutanak,
Sebbe faratsagban foglia akadanak,
Az Vr hada ſine es őczei valanak.

Ertek penz baratsag mas fogli nem kelle,
Czaſar azok latua oli igen őrfüle,
Szkender Bek el veset mar el hitte,
Eüket ſorniü keppen megh niuzata melliezte.

Nem türe Castriot bozſuiat keueffel,
Török földén mindent vassal tűzzel vezte,
Ismet ki iüt Balban aiandekot küldé,
Vr csak azt üzene az őztent elő venne.

Erőſſeh bozſullia Balban eleb ſalla,
Castriotra eiel veletlen rohana,
Loran tabor kőrnüül az Vr hogi vigiazna,
Zait niereiteſt halla nagi ſertelen mozdula.

Török csak hir mondo Balbannal ſalada,
Harmadzoris Czaſar Balbant ra boczata,
Eü mint Epirusi az Vrakot tudna,
Epirust Igerte Vrat ha el hozhatna.

Ott huz ezer neppel Balban vegben ſalla,
Eü fok ramazsaggal ſemmit nem kaphata,
Castriot az porral üt közek harczoła,

Lodat

Louat kemeni harczon török által niasola,
Sebesült louarol mas lora fordula,
Az meli fele fordul mint egi meni kú kargia,
Szolimant fű Beket fokakkal le vaga,
Mindent oda hagiuan por keues el futa,
48 Azon az bus Czafart az por batorittia,
Megis Szkender Bekre kerü menni hadna,
Arnot Iakup Bassat az porral boczata,
Külön külön haddal mint iarianak megh monda,
Az első had vegbe Balbannal be szálla,
Húson negi ezeren, Vr kemet boczata,
Balban rakona volt kem oda marada,
Vr ötöd magauál kemleni indula,
Ra útenek lesből csak ketten szálla,
Nepet batorita az törökre szálla,
Balban igen halgat, mert Iakupot varia,
Sok czataual harcra az Vr ki nem hihata,
Megh segienle magat vegre meg útközök,
De minden hadauál igen meg veretek,
Nem fokban niakokban hegyet erdet veuek,
Vr prađara tere egi vy hir erközök,
Iakup Arnot Passa tizen hat ezeren,
Mas feleol orşagban döl eget eröffen,
Ó louat terite az Vr igen megien,
Vrakra boczata, Iakup el ne mehessen,
Sok feieket reguel kopiakban mutata,
Arrol Iakup tuduan Balban mint iart volna,
Török hadát az nap arczul süti vala,
Az Passa ott vesé had nepe megh romla,
Giózedelme nagi lón az Vrnak ket harczon,
Paraztok az futot vaghiak mezön gazon,
Negi ezer rablot nep szabadula harczon,
Húson negi ezerholt, rab hat ezer ket harczon,

As

Az vitezek közzül ezeren halanak,
Az törököt vagni vgian el allanak,
Czak tizen ket ezer vala nepe vrnak,
Minden raitok lötről akkor bossut allanak,
Lassan ballag Balban igen seget niakkal,
Mondgiak el oktatnak egi zazlo alliaual,
Az Vr azt akaria mondgiön hirt Czafarnak,
Io Croiabán tere vigan kazdagfaggal,
Látni es hallani minden rend ki omia,
Mint ha örök frigi volna minden ollia tartia,
Vrnak vitezeknek minden fok iot monda,
Az Vr minden fele prađat küldé ozta.

49
Liber xii. pars sexta. Ad me
Iodiam. Sok czudak közzül halliatok egi czudat.
S V M M A.

Masod Czafaris Croianal segient val: Szep testamentó-
mal Herefeğh megh hall.

OHait megh réttent Czafar sörniű karan,
Fel nem maradhat meg az Czafarşagban,
Önnen semeliet keuanniak az hadban,
Indulat elöt ili nagi alnokşagban.

Sok nieluen tudo ket latrat boczata,
Kereztiensęgre mint ha sőkrek volna,
Kereztsęg vtan ha hitelek volna,
Vassal mereggel ket pribek forgodnek.

Kereztsęg vtan nem sok üdö mulek,
Ózue vesenek nem tudom min pribek,
Egimast haragbol be adak Herczegnek,
Az mint erdemlek vgi büntetterenek.

Vrat az Isten kegiessen megh tarta,
Czafar hadanak oli nagi hire iuta,
Ket şaz ezeren iüné şep Croiara,

G

Es

Ó io hazait az Vr sepen hagia,
Elöl iaroban Balban Passa iuta,
Niolczuan ezeren Croiat megh sagulda,
Varbol ki ütnek giakor ezata tarta,
Az derek haddal Czaſar am meg ſalla,
Az Kapitantul varat Czaſar kere,
Czaſarnak Kapitan nilat globiſt külde,
Ezen ki üte töröket megh üze,
Sok török füvel Croiaban be tere.
Tabori sok felöl Szkender Bek ostromlia,
Az Pogant vezti nyugodni ſem hadgia,
Haznak nem arthat Czaſar azt iol lata,
Sok kar hadaban ű haſa indula.
Var alat Balbant niolcz Paſſauai hagia,
Szegienli Czaſar vrnak hogi nem arthata,
Egi ſeglet földet hittel megh hodlata,
Ott hiti ellen niolcz ezert le vaga.
Io Caſtriot Ciörgi altallia boſallia,
Veg Croiat ſekzi hogi egi por iobbagia,
Io ſombédſagit ſükſegkor ſolita,
Eginehani Dezpót örömeſt tamada,
Noha nagi hada nagiobra gondola,
Parazt köntesben keueſen indula,
Bodog Romaban Pál Pápához iuta,
Kardinalok közt Papának igi ſolla.
Czaſar hatalmat ſentſeged hallotta,
Sok alnokſaggal Europaban ſalla,
Görög orſagban csak földemet hatta,
Velem nepemet haddal el farazta.
Inmar erömmel nem birom magamat,
Szentſeges atia n ne hagi ili fiadat,
Az kereztienſegh laſſi io paztorat,
Haz am töueben, hattam en az pogant.

Tene-

Teneked vgian ſegien es küſſebſegh,
Ha nem lacz niaihoz el veſ kereztienſegh,
Raitam allot megh az török dühöſſegh,
Verem el fogiot mar nincz bennem eſſegh,
Veret az hitert hadam ki ontotta,
Migh benne tarta hazankert nem ſanta,
Sok vitez Vr fi mellölem el hulla,
Segicz eröddel ſentegihaz giamolia,
Teczek az bezed Papa ſummat ada,
Nagi aiandekot az Vrnak mutata,
Nagi neuen veue tizteſſeggel tarta,
Mindent igere neki mit keuanna,
Romabol az Vr el haza ſiete,
Sok erös nemzet taboraban giüle,
Balban melle iü öcze ili hir iüue,
Egi czoport haddal eleiben mene.
Oly nagi veletlen törökre rohana,
Ionima Paſſat ſiaſtul megh foga,
Meg azon eiel taboraban iuta,
Balbannak öczet ſiaſtul mutata.
Ott mint dühüt had mind ostromnak futu,
Varbol egi globis Balbant torkon talala,
Ra akart ütni Caſtriot io holual,
Croiaban mene nagi hala adalla.
Vrnak ezenben Paſſak üzenenek,
Vtokat neppel megh allotta ſelnek,
Czak puzta kezzel boczaſſa keretznék,
ük teſtek kiüül mindent el ſeleitnek
Ezt minden nepnek az Vr meg beſelle,
Vitezſegeket mindenben böczüle,
Török alnokſagh volna ez, azt velne,
Menni vtannok nem ionak iſinere,
Mindennek vgi mond legien regulaia,

G 2 Czen-

Czendesben ſel veſt bolond ki keuanna,
De ha mi ſel vez hiora tamadna,
Az volna Meſter ha ki azzal birna,

Oly kegielmefſen Iſten im moſt latot,
Nagi giozedelmet czöp ver nelkül adot,
Ha ra tamadnák ſerencze fordulhat,
Ez ſantalan nep mint buſult megh ronthat.

52 Sokkal iob leſen elelet el fognunk,
Eles ne iüiön vtakat allatnuk,
Az ehült nepre kardot bar ne vonniunk,
Igi batrab künnieb kezünkben igi harcunk,

Epitte Croiat nepet czendezite,
Török vrait megh alla föld nepe,
Török igen eh eiel el ſiete,
Sok karral verrel vtakon el mene.

Megh iara Herczegh orſagat nepeit,
Ó ki tiztita minden ellenfegit,
Sok ioural alda lata io vitezit,
Kaſdagon külde haza io hiueit.

Azert ſegienet Czaſar nem feleite,
Iſmet tauaſal nagı haddal ki iüue,
Epirus ſelen, egi hazat epitte,
Veg Dobronikra ſegienre ſiete.

Magas var varos Dobronik fön vagion,
Erös termes kün tenger ſelen vagion,
Rendi törnenie diczeretes vagion,
Sok regi Czaſar kepe neue ott vagion.

Ennek Velenceze vizi eröt külde,
Vitez Szkender Bek földenis ſegitte,
Az Otman Czaſart az ket had megh üze,
Nagi fok kara lön Epiruſra tere.

Sok io vitezit Herczegnek ott lata,
Herczeg ott volna Czaſar azt alita,

Azert

Azert taborat Croiara ſallita,
Karral ſegiennel kerete oſtromla,

Azonban Herczeg eſet nem feleitte,
Mind eiei nappal tabort üte, vezte,
Var alol Czaſar fok karral el mene,
Sok kapdoſasban vtban nepe veſe.

Megien nagı buual hegiekből ki üttnek,
Elöl oldalul nepeben czipdefnek,
Vitezek hátul Vrral emberkednek,
Czaſart mint illik vegből ki keſerek.

Ket Paſſat Czaſar nagı haddal boczata,
Vegeit Vrrul otalmazák hagia,
Hadra ne vinnék igen paranczollia,
Kit az ket Paſſa hiuen megis tarta.

Vadnak czak azon mint keduet lelhetnek,
Nagi aiandekot az Vrnak küldenek,
Nagi tirkon küldek neki azt ielentek,
Szomszedſagokert venne azon kerek.

El veue túlök nem küſſebbet külde,
Senkinek abbol ados hogi ne lenne,
Minap meli hazat Czaſar vegben epitte,
Nagi erös haddal meg venne keſüle.

Az orſag nepet ü mikor föl veue,
Lyſſus varosban az muſtrara giüle,
Hidegh rea eſek ott megh nehezede,
Kit iol aranza megh nem emezhetne.

Rea gondola az teſtamentomra,
Az Dezpotokkal kik ott vadnak ſolla,
Velenceze köuetit velek be ſollita,
Fü hadnaginak agiaban igi ſolla.

Mondom nagı ionak Iſtent megh iſmerni,
Az igaz Iſtent mindennek vgi ſelni,

G 3

Edes

Edes hazaiat szeretni bõczúlnt,
Es ha keuannia vereuel õrizni.

Isten azt tudgia es tiús vitezek,
Mind azon voltam hogi en az lehetnek,
Istent ismernem neki szolgálhatnek,
Edes hazamert hon kel fõn forganek.

Immarez annak harmincz eztendeie,
Murat Czařartul hogi Isten meg mente,
Attiam orřaga en kezemben kele,
En fok űgiemben kegiessen megh õrze.

Soha engemet az török megh nem vert,
Sokfor vertem en ket Czařar ereiet,
Török en raitam soha sebet nem eitet,
Czak iob labamon nillal etzõr fertet.

Engem az vensegh munka mar megh niomot,
Haruan harmadik eztendõm el iutot,
Termesetemet erzem igen bomlot,
Kit nemis banok halalom kõzel iõt.

Titek azert Vraim most intlek,
Az egisent hitet igen õrizzetek,
Kiert en velem vilagon hiretek,
Hiusegh szeretet legien nagi kõztetek.

Part vizsa vonias harag tauol legien,
Ki miat minden nagi kiczinne lezen,
Ha meg faggathat pogan megh ver künniem,
Nen fog hatalma eggieslegtek ellen.

Ianost fiamat im hagiom tûnektek,
Tanaczal ezfel mellette legietek,
Ha les halalom törökök föl kelnek,
Hogi bozzuiokat erthem raita tõlczek.

En ti ertetek mindent czelekettem,
Nem volt bizõnios lako hazam nekem,
Mindent el hattam ha kelleot föl kõltem,

En ti

En ti ertetek ion forgottam rottem,
Tudgia azt Isten en czak rea hattam,
Hozzatok soha gonozt nem gondoltam,
En mindenteket tarsomul tartottam,
Mint attia fiu en oly sinel voltam.

Az ű erdemet mindennek meg attam,
Kezzel beşeddel senkit nem rongaltam,
Mint egi kõz legeni en vgi fõn forgottam,
Hadat peldammal nem zoual oktattam

Törökök harczan en elõl forgottam,
Mindenuel vtolb az harcot en hattam,
Semmit prædaban en megh nem tartottam,
Mert saiatomnak semmit en nem tuttam.

Ezeket nekem igi kõşõnhetitek,
Fiam orřagom vigan õrizzetek,
Kepemben hagiom ezt Vraim nektek,
Engem szerettek ha thi ezt vesitek.

Sok bezed vtan foga fiat kezen,
Io fiam vgimond megh halok immar en,
Ha io les hagiom orřagod erõssen,
Ha io te nem les hagiom giarlokeppen.

Velenceze lesen tutorod dolgodban,
Szekedben űltet io ember korodban,
Addig Aniaddal legi Olas orřagban,
Kit Fernand adot en szolgálatomban.

Orřagod gongiat ha mikor föl vezed,
Az igaslagot io fiam feressed,
Szõmeli nezetlen per dolgat itellied,
Hû barátiddal orřagot orizzed.

Sem had orřagot sem penz vgi nem tartia,
Mint io baráttag ember io bombedgia,
Minden rendeket tegi io barátidda,
Kezed bû voltat hogi minden iauallia.

Bálczek

Bölcsek azt mondtak lattamis dolgomban,
Vgian nagi búkség ez az Vraságban,
Minden emberrel iol tegien Vr valuan,
Mert minden búne vgi leßen markaban.
Oztan io fiam tobzodas es restfegh,
Nagi tauol legien túled az negedfegh
Török barátlag tauol kigietlenfegh,
Török hűttül fely mert az hitetlenfegh.
56 Gondot igi tanuli keß legi mind kettöre,
Ha kőz Katona, ha Vr rend tiztíre,
Kemeni kegielmes legi kőzep mertekre,
Ezes bator legi mind ket ferenczere.
Az te karodban somorun ne lassoñ,
Hogi ellenfeged kerkődgiek bozsonczon,
Soha bómődből búuedbel ne lassoñ,
Szep aiandekan fauan megh ne fogion.
Teneked az Isten fiam ioual leßen,
Ha tanita somód előt leßen,
Engemet Áttiam igi tanita regen,
Haznos tanuság volt ez eletemben.
Hir lőn ezenben török kin iargalna,
Az betek testben vere megh posdula,
Louat nieregben paiffat hozata,
Agiaban föl últ le effek korula.
Inti mint lehet vitez ki fietne,
Maidan vtannok ű magais menne,
Török tizen őtt ezer mind azt vele,
Szkender Bekis ott förtelen el mene.
Vr vtan ezer negi sas hatuan hatban,
Herczegh megh hala azon nap farsangban,
Egi vitez Dezpot piacra ki futu,
Hajat sakallat tepit igi kialta,

Siess en

Siellen hol mi Vrri v
Ma Epirusnak kapuia le omlott,
Ma birodalmunk ma erőnk el fogiott,
Varnak varosnak remenlege megh holt.
Czuda mint dűhűt Herczegnek fu Iowa,
Senkit föl nem von csak hamar megh hala,
Mikor Libotra török úgrek falla,
Az koporsobol az testöt föl bontak.
Olly bodog vala az ki azt lathata,
Porat tetemet sok araniban foglala,
Olly ferenczetül niakaban hordoza,
Kitül ket Czaßar migh elt tőle tarta.
Nem tudek iobbat en regi dolgokban,
Magiar nemsetnek iram ezt peldaban,
Epirus lenne az Erdeli orsagban,
Szű, kez, kellene az török torkaban.
Dolga sok volna kit irek csak summa
Hertele n dolgon giors ese tanatla,
Mikor vtközöt meg hasat aiaka,
Vere ki czordult, búne vgi for vala.
Önnön kezeuel három ezert le vagot,
Sokat czapasal talpig le halytot,
Soha töröknek hatat ű nem adot,
Keues nepeiert harczot nem halaztot.
Bizot Istenben mert ezt igen felte,
Ot minden hada oli igen ferette,
Az nagi sok futast munkat nem restelte,
Mert vitezinek mindenet senkölte.
Az hadat nem nagi had veri azt monta,
Niolcz vagi tizen ket ezer eleg volna,
Ezzel santalant az ki megh nem birna,
Többel sem hizi niertelen iarhatna,

H

Török

Mert io Huniadi Szkender Bek megh hala
Herczeg orfaganak az föld nepe haila,
Ó maradekia Erdelbennis falla.

Regio dolgok forganak ezemben,
Török fejiure mint hatot földünkben,
Szent Gal hetiben iram ezt totörben,
Ezör ött hazban es hetten kilenzben.

SZKENDER BEK Hystorianak veghe.

AZ HORATIVS MASODIK VERSES

könyuenek tizen negyedik eneke, melliet irt azt Post-
humushoz az eletnek rövid voltáról, mely Magiar
nielure fordítatot Sziklson Tasnadi Peter által.

Ad Notam: Dirlert az Istent mostan oh en lölkömi.

Atod meli rövid mulando ez vilag.
El mulik higgied mint finte az virag,
Mert ninczen benne allandóság,
Foliasa neki alhatatlanlag.

Iarafa üdönek soha meg nem al,
Mint vlének foliasa soha meg nem sal,
Nem kemel senkit meg az halal,
Venfiget nem erhecz az ifiusagrol.

Nincz helie higgied nala kegyeslegnek,
Szazzor ha aldoznalis Istenednek,
Kik vilagban az földön elnek,
Nala azok semmit nem teccenek.

Az bodog ollian mala mint az segeni,
Mert az kiralis halando mint segeni,
Felelő napot ot nem adnak,
Iollehet azt mindenek keuannak.

No azért mint fel ember niaualiatul,
Vagi rea követköfendő fogfagtul,
Ne felycz gienge fined az hotul,
Anagi testedet az deli feltül,

Meg kel bizonial kostolnod az halalt,
Mindenöket kiket ez eleöl talalt,
Meg rontot es senkit nem raplalt,
Lelkec mert azoknak testökröl el valt.

Meg valol niluan az testi elettöl,
Kazdagfagodtul hazadtul marhadtul,
Szükségedtül hazas tarsodtul,
Ezeknek rövid niafagatul.

Mas heliedben maid neked allapodik,
Ki miat minden semmieue tetetik,
Az mit te giütöttel el költik,
Io borodban beuön földis ifik.

Lassad azért ne vali kart eltedben,
Szolgali Istenednek nagi felelőmben,
Fösueniöl ne eli it nagi testben,
Semmit nem vihecz el veled az földben.

Tegi iol magadtül mig vagi ez vilagban,
Czelekedgiel iol massalis ez földön,
Annak it helie mig vagi földön,
Nekapiez vtan lelek valtfagon.

FINIS.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8
Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

Mert io Hunyadi Szkender Bek megh hala
Herczeg orfaganak az föld nepe haila,
Ó maradekia Erdelbennis álla,
Regio dolgok forganak ezemben,
Török fegiuere mint hatot földünkben,
Szent Gal hetiben iram ezt totörben,
Ezör ött fázban es hetnen kilenzben.

SZKENDER BEK Hystorianak veghe.

AZ HORATIVS MASODIK VERSES
könyuenek tizen negyedik encke, melliet irt azt Post-
humushoz az eletnek rövid voltarol, mely Magiar
nielüre fordítatot Szikson Tasnadi Peter által.
Ad Notam: Ditsert az Istent mostan oh en lölköm.

LAtod meli rövid mulando ez vilag.
El mulik higgied mint binte az virag,
Mert ninczen benne allandóság,
Foliafa neki alhatatlanlag.

Tarafa földnek soha meg nem al,
Mint vőnek foliafa soha meg nem sal,
Nem kemel senkit meg az halal,
Venfiget nem erhecz az ifiusagrol.

Nincz helie higgied nala kegyellegnek,
Szazor ha aldoznalis Istenednek,
Kik vilagban az földön elnek,
Nala azok semmit nem teccenek.

Az bodog ollian mala mint az segeni,

Mert az kiralis halando mint segeni,
Felelő napot ot nem adnak,
Iollehet azt mindenek keuannak.

No azert mint fel ember niaualiatul,
Vagi rea köuetkőbendő fogfagtul,
Ne felycz gienge fined az hotul,
Anagi testedet az deli feltül,

Meg kel bizonial kostolnod az halalt,
Mindenöket kiket ez eleöl talalt,
Meg rontot es senkit nem raplalt,
Lelkec mert azoknak testöktöl el valt.

Meg valol niluan az testi eletöl,
Kazdagfagodtul hazadtul marhadtul,
Szükssegedtül hazas tarfodtul,
Ezeknek rövid niasagatul.

Mas heliedben maid neked allapodik,
Ki miat minden semmiue tetetik,
Az mit te giütöttel el költik,
Io borodban beuön földis ifik.

Lassad azert ne vali kart eltedben,
Szolgali Istenednek nagi felelőmben,
Fősueniöl ne eli it nagi testben,
Semmit nem vihecz el veled az földben.

Tegi iot magadtül mig vagi ez vilagban,
Czelekedgiel iol massalis ez földön,
Annak it helie mig vagi földön,
Ne kapi ez vtan lelek valsfagon.

FINIS.

Faint, mostly illegible text in a historical script, likely Latin or German, covering the upper and middle portions of the left page.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Faint, mostly illegible text in a historical script, likely Latin or German, covering the lower portion of the left page.

FINIS

Blank page with a light beige or tan color, showing signs of aging and wear.

